

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 349
van **EMMILY TALPE**
datum: 26 februari 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

VDAB - Evaluatie ICF-methode

Ten gevolge van de schorsing van de uitvoeringsbesluiten van het Maatwerkdecreet moet men terugvallen op de oude regelgeving. Dit heeft een rechtstreekse impact op de toeleiding van doelgroepwerknemers vermits werknemers die zijn toegeleid zonder dat ze 5 jaar werkloos zijn, de facto niet onder de oude regelgeving vallen. Vandaar ook deze schriftelijke vraag aan de minister van Werk, die zijn collega van Sociale Economie ter zake technisch ondersteunt voor de toepassing van het Maatwerkdecreet.

De ICF-methode, die door de VDAB speciaal voor het Maatwerkdecreet werd ontworpen en gebruikt, kan momenteel ook niet meer aangewend worden.

1. Wat is het precieze statuut van de ICF-methode na de schorsing van de uitvoeringsbesluiten van het Maatwerkdecreet door de Raad van State? Bestaat ICF wettelijk gezien nog?
2. Hoeveel doelgroepwerknemers werden sinds de inwerkingtreding van het Maatwerkdecreet op 1 april 2015 via ICF toegeleid naar de Maatwerkbedrijven?
3. Hoeveel van deze toegeleide doelgroepwerknemers waren geen vijf jaar werkloos?
4. Voor de schorsing van de uitvoeringsbesluiten van het Maatwerkdecreet was al duidelijk geworden dat de ICF-methode niet optimaal functioneerde.
 - a) Werd inmiddels een olijsting van de concrete problemen gemaakt? Graag een overzicht.
 - b) Zal de schorsing worden aangewend om te komen tot een evaluatie en bijsturing van de ICF-methode? Zo ja, hoe en door wie zal dit worden aangepakt?

ANTWOORD

op vraag nr. 349 van 26 februari 2016

van **EMMILY TALPE**

1. Tijdens de voorbereidingen van het collectief maatwerkdecreet werd aan VDAB gevraagd een instrument te ontwikkelen om de psychosociale problemen van potentiële kandidaten op een objectieve manier in kaart te brengen. VDAB liet zich inspireren door de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF), een internationaal classificatiesysteem door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) erkend in 2002. Vertrekkende vanuit een holistische benadering is ICF een classificatie van gezondheids- en gezondheidsgerelateerde problemen die een bio-psychosociale, theoretische en wetenschappelijke achtergrond hanteert. Dit systeem brengt zowel zwaktes als sterktes van een persoon in kaart.

VDAB heeft bij de ontwikkeling gefocust op die categorieën die relevant zijn voor tewerkstelling. Desondanks het instrument ontwikkeld werd naar aanleiding van de regelgeving collectief maatwerk, is ICF breed toepasbaar op alle werkzoekenden en op alle burgers in brede zin. ICF wordt toegepast in alle 5 continenten, in meer dan 60 landen en in uiteenlopende disciplines. Voorbeelden zijn o.a. de medische wereld (specialisten, huisartsen), RIZIV, VAPH, onderwijs (CLB's, regulier en buitengewoon onderwijs), kinesithérapie, ergotherapie, etc. Bijgevolg maakt het ICF-systeem het perfect mogelijk om over een klant te communiceren in dezelfde taal.

Het is belangrijk te benadrukken dat het arrest van de Raad van State geen enkele melding maakt over een opheffing van het indiceringsinstrument o.b.v. ICF. Vermits de maatwerkregelgeving geschorst is, is de toeleiding via het ICF-instrument 'on hold' gezet. Op dit moment worden personen naar een sociale werkplaats toegeleid op basis van de doelgroepcriteria sociale werkplaatsen (o.a. 5 jaar onafgebroken inactief, laaggeschoold). De beslissing inzake de fysieke/psychische/mentale beperking zal genomen worden via het bio-psycho-sociaal verslag.

VDAB zal het ICF-instrument bijkomend toepassen op personen die voldoen aan de doelgroepcriteria sociale werkplaatsen. Gelet op de moeilijke toeleiding van PSP-profielen onder de maatwerkregelgeving zal de VDAB bij elke persoon die voldoet aan de doelgroepcriteria SW een ICF-screening doen (zonder bindend advies voor de toeleiding naar sociale werkplaatsen). Hiermee kan informatie verzameld worden om de problematiek in kaart te brengen met oog op een toekomstige maatwerkregelgeving.

2. Een persoon is toegeleid als deze persoon is aangeworven met een passend recht en een bevestigd werkondersteuningspakket.

Sedert 1 april 2015 werden in totaal 1.533 doelgroepwerknemers aangeworven voor collectief maatwerk (personen die effectief aan het werk zijn of aan het werk geweest zijn). VDAB kan echter niet onderscheiden hoeveel van deze 1.533 personen via het indiceringsinstrument o.b.v. ICF werden toegeleid.

3. 1.164 personen waren geen 5 jaar werkloos.
4. a. Het ICF-indiceringsinstrument als dusdanig bevatte geen problemen. Het instrument is tot stand gekomen na 3 jaar ontwikkeling, op basis van een grondig

statistisch onderzoek op dossiergegevens van zittende doelgroepwerknemers in de sociale economie. ICF beschrijft op een objectieve manier het functioneren van een persoon en hanteert hierbij een kwalitatieve stijl. In die zin is ICF geen wiskundig meetinstrument.

De problematiek waarnaar de vraag verwijst, heeft betrekking op de moeizame toeleiding van doelgroepwerknemers binnen de gevraagde profielen, niet op het ICF-instrument zelf.

Het onderzoek van een persoon o.b.v. ICF is echter zeer tijdsintensief. VDAB schatte bij de impactanalyse van maatwerk dat de toepassing van ICF 4 uur in beslag zou nemen. In de praktijk duurde het onderzoek evenwel tot 12 uur. Ondanks deze timing, verwerft VDAB zeer rijke informatie over iemands functioneren, wat een sterke meerwaarde vormt voor de werkplaatsen om mee aan te slag te gaan i.f.v. verdere ontwikkeling van competenties en doorstroom. Daarnaast liep tot voor kort de opleidings-en sensibiliseringsronde.

- b. In de wetgeving staat dat er na 1 jaar een evaluatie moet gebeuren van het hele systeem door het beleid. Ook is er een statistisch onderzoek voorzien door VDAB in april 2016 (aanvankelijk na 1 jaar maatwerk). We hopen dat dit onderzoek nieuwe inzichten oplevert zodat vereenvoudiging mogelijk is en er efficiëntiewinst wordt gegenereerd.

De schorsing staat echter los van deze evaluatie, en heeft geen invloed op de geplande onderzoeken.